

ЗАКОН УКРАЇНИ
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо
вдосконалення лісових відносин»

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є:**

I. Внести зміни до таких законів України:

1. У Лісовому кодексі України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 17, ст.99):

1) у статті 2:

а) частину першу викласти в такій редакції:

«Лісові відносини - суспільні відносини, які стосуються володіння, користування та розпоряджання лісами і спрямовуються на забезпечення охорони, відтворення та стале використання лісових ресурсів, у тому числі заготовленої деревини, з урахуванням екологічних, економічних, соціальних та інших інтересів суспільства.»;

б) частину другу статті 2 після слів «лісові ділянки» доповнити словами «та лісові ресурси»;

2) статтю 3 після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«Особливості реалізації (продажу) деревини та виробів з деревини регулюються Законом України «Про товарні біржі», Законом України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» та іншими нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.»

У зв'язку з цим частину другу вважати частиною третьою.;

3) частину другу статті 14 доповнити новим пунктом 7 такого змісту:

«7) використовувати інформаційні системи у сфері лісового господарства у випадках, визначених законодавством України.»;

4) частину першу статті 15 викласти в такій редакції:

«Право приватної власності на ліси припиняється в разі відсутності затверджених в установленому порядку матеріалів лісовпорядкування, припинення права власності на земельну лісову ділянку у випадках і в порядку, встановлених законом.»;

5) частину першу статті 19 доповнити новим пунктом 9 такого змісту:

«9) використовувати інформаційні системи у сфері лісового господарства у випадках, визначених законодавством України.»;

6) частину першу статті 22 після пункту 3 доповнити новим пунктом 4 такого змісту:

«4) відсутність затверджених в установленому порядку матеріалів лісовпорядкування.»;

7) у статті 25:

а) у частині першій слова «раціонального використання та відтворення лісів» замінити словами «відтворення лісів, раціонального використання та прозорої реалізації (продажу) лісових ресурсів.»;

б) у пункті 3 частини другої слова «використання та відтворення лісів» замінити словами «відтворення лісів, прозорої реалізації (продажу) лісових ресурсів.»;

8) статтю 27 після пункту 8 доповнити новими пунктами 9 - 13 такого змісту:

«9) затверджує основні вимоги до функціонування інформаційних систем у сфері лісового господарства та доступу до інформації, що міститься в цих системах, відповідно до цього Кодексу та закону;

10) затверджує порядок внесення інформації про походження, заготівлю і реалізацію (продаж) деревини та про виготовлення та реалізацію (продаж) виробів з деревини до єдиної державної системи електронного обліку деревини, а також порядок доступу до такої інформації;

11) встановлення обсягу деревини та виробів з деревини, що використовуються виключно для задоволення потреб індивідуального будівництва, ремонту будівель та опалення (для фізичних осіб), який може бути реалізований (проданий) поза організованими товарними ринками (товарними біржами).

12) встановлює вимоги до підприємств, установ, організацій, що здійснюють лісовпорядкування;

13) встановлює порядок ведення лісовпорядкування.»;

9) статтю 28¹ після пункту 11¹ доповнити новими пунктами 12-16 такого змісту:

«12) погоджує інші внутрішні документи товарної біржі (регламент, порядок, положення), що встановлюють порядок організації та проведення біржових торгів деревиною та/або виробами з деревини;

13) визначає технічного адміністратора інформаційної системи у сфері лісового господарства;

14) розробляє інструкцію з ведення електронного обліку лісоматеріалів та виробів з деревини;

15) здійснює контроль за додержанням постійними лісокористувачами, власниками лісів та іншими суб'єктами господарювання вимог, встановлених законодавством;

16) визначає адміністратора єдиної державної системи електронного обліку деревини;».

У зв'язку з цим пункти 12 та 13 вважати відповідно пунктами 17 та 18.;

10) статтю 35 після пункту 8 доповнити новим пунктом 9 такого змісту:

«9) використання інформаційних системи у сфері лісового господарства.»;

11) частину першу статті 37 після пункту 12 доповнити новим пунктом 13 такого змісту:

« 13) вимоги до функціонування інформаційних систем у сфері лісового господарства та порядок доступу до інформації, що в них міститься.»;

12) частину другу статті 38 після слів «використання та відтворення лісів,» доповнити словами «функціонування інформаційних систем у сфері лісового господарства та доступу до інформації, що міститься в цих системах,»;

13) частину другу статті 39 викласти у такій редакції:

«Поділ лісів на категорії залежно від основних виконуваних ними функцій проводиться під час здійснення лісовпорядкування.»;

14) частину шосту статті 39¹ після слів «природних лісів здійснюється» доповнити словами «під час проведення лісовпорядкування»;

15) частину другу статті 41 викласти в такій редакції:

«Особливо захисні лісові ділянки виділяються під час проведення лісовпорядкування.»;

16) у статті 43:

- а) у частині третій слова «лісовпорядними організаціями» замінити словами «під час проведення лісовпорядкування»;
- б) частину четверту викласти в такій редакції:
«Розрахункова лісосіка є складовою матеріалів лісовпорядкування.»;
- 17) статтю 44 після слова та цифри «статтею 43» доповнити словом та цифрою «та 48»;
- 18) статтю 46 після пункту 14 доповнити новими пунктами 15, 16, 17 такого змісту:
- «15) виділення особливо захисних лісових ділянок;
- 16) здійснення оцінки впливу на довкілля, у випадках та порядку, встановлених Законом України «Про оцінку впливу на довкілля»;
- 17) виділення лісових ділянок для використання корисних властивостей лісів;».
- У зв'язку з цим пункт 16 вважати пунктом 18;
- 19) у статті 47:
- а) частину першу викласти в такій редакції:
«Лісовпорядкування в лісах усіх форм власності сумарною площею 100 гектарів і більше для кожного з постійних лісокористувачів і власників лісів є обов'язковим на всій території України та здійснюється один раз на 10 років підприємствами, установами, організаціями всіх форм власності.»;
- б) у частині другій слова «за єдиною системою в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України» виключити;
- в) після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:
«Вимоги до підприємств, установ, організацій, що здійснюють лісовпорядкування та порядок ведення лісовпорядкування встановлюються Кабінетом Міністрів України.».
- У зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою;
- 20) статтю 48 після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:
«Проекти організації та розвитку лісового господарства розміщуються в інформаційній системі у сфері лісового господарства.»;
- У зв'язку з цим частини третю – п'яту вважати відповідно частинами четвертою - шостою;
- 21) статтю 49 після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«Інформаційна система у сфері лісового господарства забезпечує доступ до даних лісового кадастру.».

У зв'язку з цим частини другу та третю вважати відповідно частинами третьою та четвертою;

22) статтю 55 після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

«Результати моніторингу лісів оприлюднюються в інформаційній системі у сфері лісового господарства.»;

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою;

23) частину п'яту статті 55¹ після слів «Кабінетом Міністрів України» доповнити словами «та оприлюднюються в інформаційній системі у сфері лісового господарства.»;

24) у статті 69:

а) частину другу викласти в такій редакції:

«Спеціальний дозвіл на заготівлю деревини видається органом виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства.»;

б) частину восьму після абзацу шостого доповнити новим абзацом такого змісту:

«відсутність затверджених в установленому порядку матеріалів лісовпорядкування.»;

25) статтю 70 після частини десятої доповнити новою частиною такого змісту:

«Уся заготовлена деревина підлягає обов'язковому обліку в єдиній державній системі електронного обліку деревини.»;

26) доповнити статтями 70¹, 70² і 70³ такого змісту:

«Стаття 70¹. Використання заготовленої деревини

Заготовлена деревини використовується, зокрема, з метою:

- задоволення власних потреб власників лісів та лісокористувачів;
- реалізації (продажу) деревини, в порядку передбаченому цим Кодексом;
- виготовлення виробів з деревини;
- іншою метою, передбаченою законом.

Стаття 70². Реалізація (продаж) деревини та виробів з деревини

Реалізація (продаж) деревини, а також виробів з деревини, здійснюється виключно на організованих товарних ринках (товарних біржах), крім випадків реалізації (продажу):

для забезпечення потреб національної безпеки та оборони, подолання наслідків надзвичайних ситуацій, стихійних лих відповідно до законів;

для суб'єктів, які здійснюють закупівлі товарів, робіт і послуг відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі»;

для потреб індивідуального будівництва, ремонту будівель та опалення (для фізичних осіб) в обсязі, що встановлюється Кабінетом Міністрів України;

деревини, яка ввозиться на митну територію України, в митному режимі імпорту (випуску для вільного обігу).

Договір, за яким здійснюється реалізація (продаж) деревини та виробів з деревини, укладений поза організованими товарними ринками (товарними біржами), крім випадків передбачених законом, є нікчемним та не є підставою для внесення інформації про реалізацію (продаж) деревини та виробів з деревини до єдиної державної системи електронного обліку деревини, формування первинних, товаросупровідних документів, у тому числі товарно-транспортної або залізничної накладної про придбання деревини та окремих виробів з деревини, сертифікатів про походження лісоматеріалів та виробів з деревини.

З метою забезпечення раціонального використання заготовленої деревини, справедливого ціноутворення та забезпечення дотримання принципу конкуренції власникам лісів, лісокористувачам та іншим суб'єктам господарювання або їхнім клієнтам забороняється реалізовувати (продавати) деревину, а також вироби з деревини, на товарній біржі, з якою зазначені особи перебувають під спільним контролем (прямо або опосередковано), мають спільних кінцевих бенефіціарних власників або мають інші відносини контролю між ними та товарною біржею.

Інформація про реалізацію (продаж) заготовленої деревини, право власності на яку було набуто у законний спосіб, а також виробів з деревини вноситься власниками лісів, лісокористувачами, товарними біржами та інші суб'єктами господарювання до єдиної державної системи електронного обліку деревини в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 70³. Електронний облік деревини та виробів з деревини

Електронний облік деревини та виробів з деревини здійснюється за допомогою єдиної державної системи електронного обліку деревини.

Єдина державна система електронного обліку деревини є автоматизованою інформаційно-комунікаційною системою, що забезпечує збирання, зберігання, обробку і захист інформації про походження, заготівлю та реалізацію (продаж) деревини, виготовлення та реалізацію (продаж) виробів з деревини.

Держателем єдиної державної системи електронного обліку деревини є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства.

Адміністратор єдиної державної системи електронного обліку деревини, що є юридичною особою державної форми власності та визначений центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства, серед осіб, що не є власниками лісів або лісокористувачами, забезпечує функціонування єдиної державної системи електронного обліку деревини, зберігання та захисту інформації у системі обліку деревини, надання доступу до єдиної державної системи електронного обліку деревини та здійснення інших заходів, пов'язаних з функціонуванням єдиної державної системи електронного обліку деревини.

До єдиної державної системи електронного обліку деревини власниками лісів, лісокористувачами, товарними біржами, іншими суб'єктами господарювання повинна вноситися інформація про: спеціальні дозволи на використання лісових ресурсів; породу дерева, кількісні та якісні характеристики деревини; характеристики виробів з деревини, договори щодо здійснення господарських операцій з реалізації деревини, виробів з деревини; місця завантаження та пункти розвантаження деревини, виробів з деревини; транспортні засоби, якими здійснюється транспортування деревини, виробів з деревини.

Інша інформація вноситься до єдиної державної системи електронного обліку деревини відповідно до інструкції з ведення електронного обліку лісоматеріалів та окремих виробів з деревини, що затверджується центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері лісового господарства.

Забороняється внесення до системи обліку деревини та використання для підтвердження реалізації (продажу) деревини та виробів з деревини інформації про реалізацію (продаж) деревини та виробів з деревини на підставі договорів, укладених поза організованими товарними ринками, крім випадків передбачених цим Кодексом.

Контроль за додержанням лісокористувачами, власниками лісів та іншими суб'єктами господарювання вимог, встановлених цим Законом,

здійснюються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства.

Формування товаросупровідних документів для переміщення лісоматеріалів та/або окремих виробів з деревини, у тому числі товарно-транспортних або залізничних накладних, здійснюється виключно на підставі інформації, що міститься в єдиній державній системі електронного обліку деревини.»;

27) частину першу статті 74 після слів «науково-дослідних робіт здійснюється» доповнити словами «відповідно до матеріалів лісовпорядкування»;

28) статтю 75 після слів «мисливського господарства здійснюється,» доповнити словами «з урахуванням матеріалів лісовпорядкування,»;

29) частину другу статті 76 після слова «можуть,» доповнити словами «з урахуванням матеріалів лісовпорядкування та»;

30) частину першу статті 78 після пункту 8 доповнити новим пунктом такого змісту:

«9) використання лісових ресурсів без наявності затверджених в установленому порядку матеріалів лісовпорядкування.»;

31) статтю 84 після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

«Інформація про заходи щодо поліпшення якісного складу лісів оприлюднюється в інформаційній системі у сфері лісового господарства.».

2. У Земельному кодексі України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 3-4, ст.27):

1) частину першу статті 140 після пункту «є» доповнити новим пунктом такого змісту:

«ж) відсутність затверджених в установленому порядку матеріалів лісовпорядкування для земельних лісових ділянок.»;

2) частину першу статті 141 після пункту «и» доповнити новим пунктом такого змісту:

«і) відсутність затверджених в установленому порядку матеріалів лісовпорядкування для земельних лісових ділянок.».

3. У Законі України «Про рослинний світ» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 22-23, ст.198) статтю 11 після частини третьої доповнити новою частиною четвертою такого змісту: «Використання природних рослинних ресурсів, а саме деревини в порядку рубок головного користування здійснюється на підставі розрахункової лісосіки, яка є складовою матеріалів лісовпорядкування.».

4. У Законі України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля» від 20.03.2023 № 2973-IX підпункт 2 пункту 3 Розділу I викласти у такій редакції:

« 2) доповнити статтею 55² такого змісту:

«Стаття 55². Інформаційне забезпечення управління у сфері лісового господарства

З метою інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень, забезпечення прозорості даних та обміну інформацією щодо стану лісів, а також інших інформаційних потреб управління у сфері лісового господарства використовуються сучасні інформаційні технології, зокрема автоматизовані інформаційні системи у сфері лісового господарства.

У межах інформації, що отримується у сфері лісового господарства і використовується для інформаційних потреб управління в галузі охорони навколишнього природного середовища, у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку забезпечується технологічна сумісність та здійснюється інформаційна взаємодія автоматизованих інформаційних систем у сфері лісового господарства із загальнодержавною екологічною автоматизованою інформаційно-аналітичною системою забезпечення прийняття управлінських рішень та доступу до екологічної інформації та з її мережею.

Інформаційні системи у сфері лісового господарства забезпечують:

функціонування персонального кабінету;

можливість подання та оприлюднення річних планів заготівлі деревини, а також інформації про основні результати лісогосподарської діяльності;

можливість видачі спеціальних дозволів на використання лісових ресурсів в електронному вигляді;

можливість видачі сертифікатів про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини в електронному вигляді;

оприлюднення інформації про результати проведення національної інвентаризації лісів, моніторингу лісів;

доступ до даних лісового кадастру;

розміщення проектів організації та розвитку лісового господарства;

оприлюднення інформації про заходи щодо поліпшення якісного складу лісів;

оприлюднення інформації про заплановані рубки, заплановані і здійснені заходи з відтворення лісів;

оприлюднення стану моніторингу внутрішнього споживання лісоматеріалів;

оприлюднення аналітичних та статистичних даних про лісове господарство та ринок деревини;

оприлюднення відомостей про підприємства, установи, організації, що здійснюють лісовпорядкування;

доступ до інших відомостей та документів, визначених законодавством.

Технічний адміністратор інформаційної системи у сфері лісового господарства визначається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства.

Вимоги до функціонування інформаційних систем у сфері лісового господарства та доступу до інформації інформаційної системи у сфері лісового господарства визначаються Кабінетом Міністрів України.».

II. Прикінцеві положення.

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом забезпечити розробку відповідних нормативно-правових актів та привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

3. Центральним органам виконавчої влади протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

4. Центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити функціонування єдиної державної системи електронного обліку в частині забезпечення збирання, зберігання, обробку і захист інформації про виготовлення та реалізацію (продаж) виробів з деревини та іншої інформації, що передбачена цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**

Руслан СТЕФАНЧУК

